

Białystok, 21.04.2020 r.

Zn.spr.: DR.022.2.2020

Sz.P.
dr hab. Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dotyczy: pisma: VII.613.4.2017.MAW z dn. 26.03.2020

Szanowny Panie,

na wstępie chciałbym wyrazić swą wdzięczność za przejawy zainteresowania Rzecznika Praw Obywatelskich kwestią Puszczy Białowieskiej oraz problematyką z nią związaną. Podnosi nas na duchu, że - podobnie jak Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Rzecznik Praw Obywatelskich wykazuje dużą troskę i zaangażowanie, zarówno problematyką ochrony znanego i cenionego na świecie kompleksu leśnego Puszczy Białowieskiej, bezpieczeństwem osób przebywających na jej terenie, jak i zagadnieniami związanymi z jej udostępnianiem ludności jako realizacją konstytucyjnej zasady poszanowania wolności obywatelskiej będącej podstawą społeczeństwa obywatelskiego.

W odpowiedzi na Pańskie wystąpienie z dnia 26 marca 2020 r. zawierające prośbę o przedstawienie obecnej praktyki stosowania art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020, poz. 6 ze zmianami, dalej oznaczona jako u.o.l.), tj. wprowadzania okresowego zakazu wstępu do lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa, przekazuję następujące wyjaśnienia.

Artykuł 26 ust. 3 u.o.l. bezwzględnie nakazuje nadleśniczemu wprowadzenie okresowego zakazu wstępu do lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa, w razie gdy zaistnieją wymienione w tym przepisie okoliczności zewnętrzne powodujące powstanie dla osób postronnych określonych zagrożeń ich życia lub zdrowia. Zgodnie z tą regulacją zakaz wstępu do lasu należy wprowadzić wówczas, gdy wystąpiło zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów lub

degradacja runa leśnego, występuje duże zagrożenie pożarowe lub wykonywane są zabiegi gospodarcze związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskaniem drewna.

W następstwie wyroków Sądu Najwyższego w tym z dnia 11 grudnia 2018 r. (sygn. akt III KK 649/18, III KK 648/18 oraz III KK 647/18), jak również wyroku z dnia 10 lipca 2019 r. (sygn. akt III KK 167/19) wyjaśnionych zostało część wątpliwości dotyczące interpretacji pojęcia „okresowy zakaz wstępu do lasu”. Sąd Najwyższy przyjął, iż *„Zakaz wstępu do lasu może wprowadzić wyłącznie nadleśniczy oraz nie może to być zakaz inny, niż okresowy. Wyłączona jest zatem możliwość wprowadzenia zakazu przez jakąkolwiek inną osobę nie posiadającą przymiotu „nadleśniczego” (nie będącą nadleśniczym), podobnie jak nie jest możliwe wprowadzenie zakazu stałego (bezterminowego). Działanie takie nie mieściłoby się bowiem w granicach kompetencji nakreślonej w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.”*

W chwili obecnej, w dwóch nadleśnictwach Puszczy Białowieskiej, tj. w Nadleśnictwie Białowieża i Nadleśnictwie Hajnówka obowiązują okresowe zakazy wstępu do lasu. Zakazy obejmują lasy, w których wystąpiło zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów z powodu masowego zamierania drzew i drzewostanów na skutek gradacji kornika drukarza, z dużą liczbą drzew martwych, stanowiących realne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz ich mienia.

Respektując stanowisko Sądu Najwyższego, Zarządzenie Nr 10/20 Nadleśniczego Nadleśnictwa Białowieża z dnia 31 marca 2020r. zmieniające Zarządzenie Nr 50/19 Nadleśniczego Nadleśnictwa Białowieża z dnia 31 grudnia 2019r. w sprawie wprowadzenia okresowego zakazu wstępu do lasu oraz Zarządzenie nr 42/2019 Nadleśniczego Nadleśnictwa Hajnówka z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia okresowego zakazu wstępu do lasu określają czas jego obowiązywania tj. od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Należy jednak podkreślić, iż **pomimo wyrażenia stosownego poglądu przez Sąd Najwyższy, dyskusyjna treść przepisu nie uległa zmianie, i chociaż wykładania tego przepisu zaprezentowana przez Sąd Najwyższy stanowi wskazówkę interpretacyjną to jednak wyroki Sądu Najwyższego nie mają charakteru aktu prawodawczego. Cytowany przepis nadal sformułowany jest w sposób budzący wątpliwości interpretacyjne i wymagane jest jego**

doprecyzowanie przez ustawodawcę, aczkolwiek Lasy Państwowe podejmują działania by tryb postępowania nadleśniczych przy wprowadzaniu okresowego zakazu wstępu do lasu był jednolity i uwzględniał wykładnię zaprezentowaną przez Sąd Najwyższy.

Łączę wyrazy szacunku

Do wiadomości:

1. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,
2. Stanowisko ds. Obronności i ochrony mienia - w miejscu
3. Nadleśnictwa: Białowieża, Hajnówka i Browsk

Andrzej Nowak
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Białymstoku
/podpisano elektronicznie/